

אספנות בולים

Filately

כסלו התשפ"ו • 12/2025 • 1198

שלושת בולי הסדרה מציגים את ההיבטים השונים של תחביב איסוף הבולים:

בבול הראשון מוצגים ילדים המלקטים בולים ומסדרים אותם באלבום, תוך שהם לומדים את מרכיבי העיצוב ובוחנים את הפרטים הקטנים המופיעים בהם. הבול שבו ילדה מביטה באמצעות זכוכית מגדלת הנופק בישראל בשנת 1949, והוא מציג את דגל ישראל. פגם בגלופת ההדפסה גרם לאות E באחד הבולים להיראות כמו האות C, כך ששם המדינה באנגלית נרשם כ-"ישראלקל" במקום ישראל.

בבול השני מוצגים מבקרים בתערוכת בולים הבוחנים את הפרטים המוצגים לראווה, תוך שהם קוראים את התיאור שצירף האוסף, אשר למד את הנושא לעומקו ותיאר את חשיבותו של כל פריט לנושא בו עסק. על לוחות התצוגה מופיעים פריטים מאוסף צבי אלכסנדר ז"ל, השמורים כיום במוזאון אלכסנדר לתולדות הדואר והבולאות. הם מתארים את דואר המושבות היהודיות בארץ ישראל בתקופה העות'מאנית.

הבול השלישי מוקדש לשירות הבולאי של דואר ישראל, אשר הוקם בראשית ימי המדינה ומופקד על הנפקת בולי הדואר החדשים של מדינת ישראל. לצד הנפקת בולים לשימוש צורכי הדואר ומשלוח המכתבים, השירות הבולאי שוקד גם על טיפוח הקשר עם האספנים של בולי ישראל בארץ ובעולם ויוצר פריטים מיוחדים לאספנים, דוגמת גיליונות "הבול שלי". פריטים אלה מאפשרים למעוניינים בכך להשפיע על עיצוב הבול ולבילל את מכתביהם בבולים בנושאים מסר אישי.

משה רימר

בחודש מאי 1840 הנפיקה בריטניה את הבולים הראשונים בעולם. היה זה השלב המסכם ברפורמה המקיפה שבוצעה בשירותי הדואר בבריטניה, ובה שימוש הבולים כאמצעי תשלום עבור משלוח המכתבים, ובכך החליפו את השיטה הקודמת, שבה שולמו דמי המשלוח במזומן לפקיד הדואר. השימוש בבולים התברר כסיפור הצלחה, ובתוך שנים ספורות חיקו רבות ממדינות העולם את ההמצאה הבריטית והחלו להנפיק בולי דואר.

עיקר תשומת ליבם של מתכנני הבולים הראשונים התמקדה במתן לגיטימיות לפיסות הנייר הצבעוניות ולדרכים שבאמצעותן יכיר הציבור הרחב בבולי הדואר כאמצעי תשלום בעל תוקף. אולם ככל שגדל היקף השימוש בבולים, הבינו מקבלי ההחלטות במנהלות הדואר השונות את הפוטנציאל הטמון בהם ככלי להעברת מסרים לציבור הרחב. הרחבת השימוש בבולים כאמצעי תשלום עבור דואר בין-לאומי הפכה אותם גם לאמצעי תעמולה המאפשר להציג את ערכי המדינה המנפיקה בקרב הקהל הרחב במדינות זרות.

בולי הדואר המעוצבים והמעניינים הגיעו לכל בית כשהם דבוקים על מעטפות, ואנשים רבים מצאו עניין באיסוף הבולים ובלמוד המסרים המשולבים בהם. העיסוק בתחביב איסוף הבולים רווח הן בקרב אספנים מתחילים, שבחרו ללקט בשקדנות את הבולים מן המעטפות ומילאו אלבומים בבולים רבים ככל שיכלו, והן בקרב אספנים מתקדמים שבחרו להתמחות בתחום צר של איסוף, תוך לימוד מעמיק בטכניקה ששימשה להדפסתם ובמחקר על הדרך שבה שימשו הבולים את שירותי הדואר בהעברת דברי הדואר ליעדם.

בתקופה שבין מלחמות העולם התפתח מאוד תחביב איסוף הבולים, והוא הגיע לשיאו בשנים הראשונות שלאחר מלחמת העולם השנייה. מיליוני אספנים חדשים הצטרפו לתחביב, ואיסוף הבולים הפך לפעילות חוצה דורות, בו יכלו לעסוק ילדים ומבוגרים כאחד. תחת הכותרת של "אספן בולים" ניתן למצוא גם את מי שבחר להרכיב להנאתו את האוסף באופן עצמאי וגם את מי שבחר להרכיב תצוגה מתמחה ולהציג אותה לראווה בתערוכות בולים תחרותיות.

עיצוב בולים, מעטפה וחומת
מירי ניסטור, איורים: טוביה קורץ
Stamps, FDC & Cancellation Design:
Miri Nistor, Illustrations: Tuvia Kurtz

Philately

In May 1840, Great Britain issued the world's first postage stamps. This marked the final stage in a sweeping postal reform that introduced stamps as a means of prepayment for the delivery of letters, replacing the previous system in which postage was paid in cash to postal clerks. The innovation proved to be a great success, and within only a few years, many countries around the world followed Britain's example and began issuing their own stamps.

The designers of the earliest stamps focused primarily on ensuring the legitimacy of these small colored pieces of paper and on finding ways for the public to recognize them as an official form of payment. Yet as postal use expanded, postal authorities realized the powerful potential of stamps as a medium for conveying messages to the public. When stamps began to be used for international mail, they also became a tool of national representation - allowing each issuing country to present its identity, values, and achievements to a global audience.

Beautifully designed and widely circulated, postage stamps reached every household affixed to envelopes. Many people found fascination in collecting them and exploring the stories and ideas embedded in their designs. The hobby appealed both to beginners, who carefully removed stamps from envelopes and filled albums with as many as they could find, and to advanced collectors, who chose to specialize in a narrow field of study - researching printing techniques, postal history, and the role of stamps in mail delivery.

Between the two World Wars, stamp collecting grew rapidly, reaching its peak in the early years following World War II. Millions of new enthusiasts joined the hobby, which became a cross-generational pursuit enjoyed by both children and adults. The title of "stamp collector" came to encompass everyone from casual hobbyists assembling albums for pleasure to serious philatelists who curated specialized exhibits for competitive stamp shows.

The three stamps in this series illustrate different aspects of stamp collecting:

The first stamp depicts children sorting and arranging stamps in an album, examining design details and learning about their imagery. The stamp showing a girl viewing a stamp through a magnifying glass was originally issued in Israel in 1949 and features the Israeli flag. A flaw in the printing plate caused the letter E in "Israel" to appear as a C on some stamps, resulting in the country's name being misspelled as "Isracl."

חזמת אירוע להופעת הבול
SPECIAL CANCELLATION

The second stamp shows visitors at a philatelic exhibition studying display frames and reading the descriptions prepared by an exhibitor who researched the topic in depth. The display includes items from the collection of the late Zvi Alexander, now preserved at the Alexander Museum of Postal History and Philately. These items document postal activity in Jewish colonies in the Land of Israel during the Ottoman period.

The third stamp is dedicated to the Philatelic Service of Israel Post, established in the early years of the State and responsible for issuing the country's postage stamps. In addition to producing stamps for postal use, the Philatelic Service maintains close ties with stamp collectors in Israel and abroad and creates special collector items such as My Own Stamp sheets, which allow individuals to personalize stamp designs and mail letters bearing their own unique message.

Moshe Rimer

השירות הבולאי - טל: 076-8873933
שד' הרנס 21, מודיעין 7178390
The Israel Philatelic Service - Tel: 972-76-8873933
Sderot HaReches 21, Modi'in 7178390
www.israelpost.co.il * e-mail: philserv@postil.com

Issue:	דצמבר 2025	הנפקה:
Stamps Size (mm):	H 30 ג / W 40 ר	מידת הבולים (מ"מ):
Plates:	1308, 1309, 1310	לוחות:
Stamps per Sheet:	15	בולים בגיליון:
Tabs per Sheet:	5	שבילים בגיליון:
Method of printing:	אופסט Offset	שיטת הדפסה:
Security mark:	מיקרוטקסט Microtext	סימון אבטחה:
Printer:	קרוואטיה AKD	דפוס: